



Dia de Meritxell

ESPECIALS
SETEMBRE 2025

Bondia

URCOSA

Des del 1971

ESPECIALISTES EN LA CONSTRUCCIÓ I EL DESENVOLUPAMENT DE PROJECTES DINS DE L'ÀMBIT DE L'EDIFICACIÓ.
TÈCNIC CONSULTOR CERTIFICAT EN PASSIVE HOUSE

C/ dels Barrers 21, Santa Coloma, AD500 Andorra la Vella. Tel 720 975 urcosa@urcosa.ad www.urcosa.ad

Circutor eHome 5

L'eHome que estàveu esperant

Tecnologia i connectivitat

La nova eHome 5 inclou múltiples funcionalitats de sèrie que milloren l'experiència de càrrega.

Senzillesa total

Aquesta solució de càrrega és avançada, però fàcil d'instal·lar, configurar i usar diàriament.



Adaptabilitat per a tothom

Pensada per a tota mena d'usuaris, des dels que només volen endollar i carregar, fins als que prefereixen gestionar-ho tot des del mòbil. Ideal per a la llar.

Nou disseny

Manté l'essència de la gamma eHome, però amb un disseny renovat i adaptable. Adquirible amb cable o base, en diferents colors i amb una interfície visual millorada.



novelec andorra | Prat Salit, 9 | AD500 Santa Coloma, Andorra | Tel: 00376 72 13 65

Circutor

SUMARI

4	Salutacions dels coprínceps, episcopal i francès, del síndic general i del cap de Govern amb motiu de la festa de Meritxell	16	Llegenda. El bou i la marededeu de Queralt de Berga	24	Visita. Recorregut ràpid pel Santuari
8	Entrevista a mossèn Ramon: “El cim de Meritxell està per sobre de partits polítics i creences”	17	Llegenda. L’ocell meravellós de Canòlich	26	Espectacle. La música de Hindemith vertebrarà el tradicional concert de Meritxell
13	Llegendes. Diferents marededeus trobades: Meritxell, Núria, Queralt i Canòlich	18	Parlamentarisme. El Consell Obert es trasllada a Meritxell durant l’estiu	28	Benedicció. Noves velles campanes
14	Llegenda. L’aparició de Meritxell	20	Cants. Goigs a la Mare de Déu de Meritxell	32	Vist i no vist. Fotografies noves i antigues que mostren l’evolució de l’espai i les celebracions
15	Llegenda. Núria, la fertilitat amagada a la paret	22	Rutes meritxel·lianes. Un museu en forma d’itinerari	38	Transport. Bus gratuït per pujar a Meritxell

LA VEU DEL POBLE, SA PRESIDENT Ferran Naudi d’Areny-Plandolit GERENT Ricard Vallès ESPECIALS BONDIA DIRECCIÓ Andrés Luengo CAP DE REDACCIÓ Maria Pilar Adin REDACCIÓ Èlia Orts CORRECCIÓ Mercè Aznar, Anna Vidal MAQUETACIÓ Lúdia Jo, Lúdia Boixader, Victòria Solà FOTOGRAFIA Facundo Santana COMERCIAL I ADMINISTRACIÓ Xavier Farran, Patricia Vilar, Virginia Yáñez DISTRIBUCIÓ Premsa distribució IMPRESSIÓ Imprintsa. Baixada del Moli, 5. Andorra la Vella. Telèfon: 80 88 88 | www.bondia.ad

El Govern us convida a participar en els actes de celebració de la
Festa de Nostra Senyora de Meritxell
Dilluns 8 de setembre

- 7 h Obertura del Santuari
- 7.30 h Missa de l’Aurora
- 9 h Missa jove animada pels infants i joves d’AINA, i el Punt Jove de Canillo
- 11 h Eucaristia solemne a la Basílica de Meritxell presidida pel bisbe d’Urgell i copríncep d’Andorra, Josep-Lluís Serrano i Pentinat, acompanyat dels sacerdots de les Valls, i cantada pel Cor dels Petits Cantors del Principat d’Andorra. Cant de l’himne andorrà i dels goigs, i veneració de la Mare de Déu de Meritxell.
La missa serà retransmesa en directe per Ràdio i Televisió d’Andorra.
- 12 h Ballada de sardanes amb la Cobla Moreneta i repartiment de coca i moscatell.
- 18 h Concert popular del Cor dels Petits Cantors d’Andorra i l’ONCA
- 19 h Missa vespertina
- 24 h Tancament del Santuari

Servei gratuït i continuat d’autobusos entre la carretera general (torrent Pregó) i el Santuari de Meritxell entre les 7 i les 21 hores



Govern d’Andorra

SALUTACIONS



Mons. Josep-Lluís Serrano
Bisbe d'Urgell
i copríncep
d'Andorra

La Mare de Déu de Meritxell, la Mare i Protectora del Principat d'Andorra, sempre ens convoca a casa seva el 8 de setembre, però també al llarg de l'any, per guiar-nos i unir-nos, fent camí junts tots els andorrans.

Des del "senyal de la gavernera", aquell roser silvestre que va florir en ple hivern, que ens acompanya i ens sorprèn amb el miracle constant de la seva guia i protecció. Si un roser floria a l'hivern, és que el poder de Déu i de la seva Mare, la Verge Maria, és més gran que totes les foscores que ens puguin assetjar. "A Déu, res no li és impossible!", li fou dit a Maria en l'Anunciació, i aquesta fe ens ajuda a anar endavant, a fer camí de fe, d'esperança i de caritat i a mantenir els compromisos i responsabilitats, enfortits per l'ajuda del bon Déu.

Meritxell 2025 s'inscriu dins l'Any Jubilar amb el lema "Pelegrins d'esperança": el poble andorrà en la festivitat de la Mare de Déu de Meritxell renova la seva fe, aprofundeix en els seus compromisos i reviu amb intensitat l'esperança i el consol. Vivim en un món ferit que afronta grans reptes: conflictes armats, crisi climàtica, desigualtats econòmiques i socials, i un creixent sentiment de desconexió espiritual i de fort individualisme. En aquest context, l'esperança cristiana es presenta com un antídoto davant el desànim i la desesperació. És la força que sosté els creients a l'hora d'enfrontar-se a les injustícies i al sofriment, sabent que Déu està actuant en la història.

La Mare ens espera al seu Santuari-Basilica de Meritxell i vetlla per tots els andorrans i andorranes. Ella és la nostra patrona i en la festa del 8 de setembre tot el que vivim al llarg de l'any li ho ofrenem amb humilitat i agraïment; especialment tots els nens i nenes que gaudeixen d'AINA i les seves famílies; així com tots els qui venen a aquest Santuari a experimentar l'abraçada de la Mare que sempre ens estima.

Que la Mare de Déu de Meritxell ens allargui la seva mà protectora, la nostra Bona Mare, que a tots coneix, que a tots consola i que a tots ens porta dins el seu Cor Immaculat. Bona festa de la Mare de Déu de Meritxell, que ens faci contemplar des del Roc de la Salve la bondat i l'amor del seu Fill Jesucrist.



Excm. Sr. Emmanuel Macron
President de la República
Francesa i copríncep d'Andorra



Benvolguts andorrans, i tots vosaltres, residents, que participeu en la vida i el futur d'aquest país.

Amb aquest missatge, malgrat la distància, desitjo unir-me a vosaltres en la celebració de la Santa patrona de les Valls d'Andorra, Nostra Senyora de Meritxell, tan important dins els nostres cors.

Tot i que aquesta celebració conserva un component espiritual innegable, ens connecta tant amb les nostres tradicions com amb la nostra història; amb el seu calendari particular, que marca el retorn dels escolars a les seves aules, la represa de l'agenda institucional i l'activitat econòmica després de les vacances d'estiu, també ens projecta cap al futur. Recordant-nos la importància de complir aquests terminis, com sempre ha fet Andorra, amb esperit de solidaritat i unitat.

L'esperit de solidaritat, aquest alè que ens uneix contra l'adversitat, s'expressa amb freqüència. Al més alt nivell, quan l'Estat contribueix voluntàriament a diversos Fons i Programes de les Nacions Unides en l'àmbit de la cooperació internacional o el desenvolupament sostenible; O quan envia unitats nacionals de bombers a la primera línia dels incendis que colpegen tan durament els seus veïns aquest

estiu. Però també quan els ciutadans, individualment, es mobilitzen amb les seves donacions, a través de la Creu Roja, per ajudar les víctimes de les inundacions de València o les del cicló que va patir Mayotte a finals de l'any passat.

La unitat, aquesta apreciada certesa que junts podem arribar més lluny, segueix sent més essencial que mai. L'actualitat internacional ens en dona molts exemples, que mostren que en un món temptat de replegar-se en si mateix, les respostes unides sempre ofereixen més força. Una unitat, en el cor del lema d'Andorra i que, sens dubte, ha contribuït tant a la seva permanència, de la qual el nostre país ha de seguir nodrint-se per afrontar les dificultats que té per davant.

Per tant, amb el mateix esperit d'unitat, hem de continuar responant a les necessitats dels més vulnerables. Ja siguin els nostres padrins que, afortunadament, veuen augmentar la seva esperança de vida, per aconseguir que vivint més temps no visquin pitjor; en aquest sentit, només podem donar la benvinguda a les últimes obertures de centres de dia que permeten ampliar la xarxa del país, apropant-se d'aquest públic visqui on visqui. M'alegro també de la propera obertura d'un hotel destinat a acollir persones en dificultats; és en la unitat i la solidaritat que es forja l'essència d'un país.

Finalment, no puc deixar de costat la qüestió de l'habitatge, tan present en el debat i al centre de tantes preocupacions dels nostres conciutadans. Andorra, com tants altres països del continent i del món, s'enfronta a una crisi, sens dubte fruit de múltiples raons i que, com

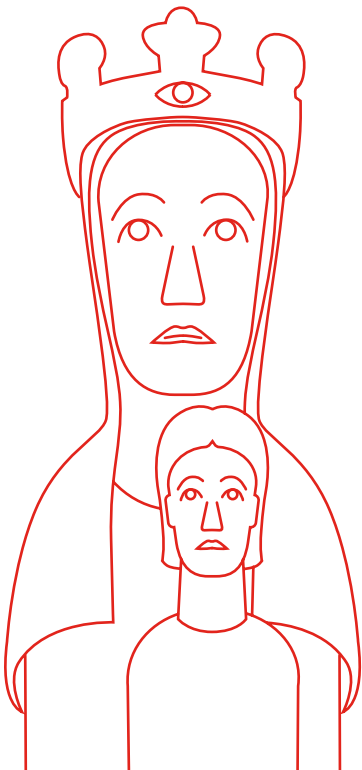
a tal, no pot requerir una resposta única ni immediata. Segueixo de molt a prop el compromís de govern, així com del conjunt de les institucions i de les forces vives del país, per donar respostes que permetin que aquest mercat pugui ser més accessible. En espera que aquestes mesures produeixin els resultats esperats, mantinguem-nos units i mobilitzats a favor de solucions innovadores i humanes per a un habitatge digne per a tothom, al voltant d'un model sostenible, preservant la justícia social, la inclusió i la vitalitat de les nostres Valls.

La Festa de Meritxell és gaudir de trobar-se junts, impulsats per un ideal i al voltant d'un projecte de país. Continuem demostrant que Andorra, més enllà de les seves dimensions, segueix sent un gran país, unit i solidari, obert a Europa i al món. Tots aquests són valors que celebrem avui i que han de seguir guiant els nostres passos tots els dies de l'any.

Esperant tenir el plaer de retrobar-nos ben aviat, us desitjo un molt feliç Dia de Meritxell en companyia dels vostres éssers estimats.

Traducció lliure – Salutació del Copríncep Francès – Meritxell 2025. Únicament la versió francesa és fefaent.

ANDBANK /
Private Bankers



Feliç diada
de Meritxell

Andbank, compromesos
amb la societat,
compromesos
amb Andorra.



M. I. Sr. Carles Ensenyat Reig
Síndic general

Benvolgudes i benvolguts,

El Dia de Meritxell és l'ocasió perfecta per fer valdre la simbologia i els rituals propis del nostre país. Aquesta cadència, aquesta litúrgia que repetim cada any, no només té un sentit estètic de mostrar el que som, d'identificar-nos; sinó que té un significat encara més profund.

Els símbols no s'han de mantenir pel simple fet que sempre hi han sigut, o per l'assumpció que si no ens agraden és perquè no en sabem prou. Més enllà de l'aparença externa i més enllà de l'argument de la tradició per mantenir la simbologia, el valor d'un dia com el d'avui amb els rituals que l'acompanyen és el valor del retrobament.

El Dia de Meritxell ens retrobem els uns amb els altres, ens retrobem també amb nosaltres mateixos, i ens retrobem amb aquest llegat comú que són les institucions andorranes. Ho fem de forma espontània donant, d'aquesta manera, continuïtat a la base que fonamenta el nostre país. Ara bé, continuïtat no vol dir quedar-nos immòbils, els andorrans i les andorranes hem sabut mantenir l'equilibri de la nostra història com a poble amb l'evolució i modernització de les nostres institucions.

Sense grans revolucions, la societat andorrana ha caminat amb pas ferm cap al futur i la modernització del país. Fa més de 30 anys vam aprovar la Constitució, deixant enrere una estructura institucional que ens havia servit durant segles, però que ja no era eficient per fer créixer el nostre país i donar resposta als reptes que teníem i continuem tenint com a país.

Garantir la continuïtat institucional s'ha de fer cada dia, tot i que sovint succeeix de manera imperceptible. Les nostres accions com a càrrecs electes, com a representants del poble, marquen, tant volgut com de forma involuntària, l'esdevenir de tot el poble andorrà i aquestes valls que ens acullen des de temps immemorials.

Dies com el d'avui, són per a nosaltres una autèntica Festa Nacional, que ens uneix a tots els andorrans i andorranes per refermar la nostra identitat i alhora allò que ens fa únics a tot el món. Com tot en aquesta vida, la celebració del Dia de Meritxell també ha evolucionat al llarg de les darreres dècades i de segur que ho farà les dècades venidores.

Avui dia se'm fa difícil imaginar com serà el Dia de Meritxell d'aquí a dues o tres dècades, o com serà la societat andorrana d'aquí a mig segle. Però sí que tinc clar que, allò més important, és que tots i totes continuarem amb ganes de celebrar-lo com a nexa d'unió entre tots els habitants d'aquestes valls, que voldrem retrobar-nos plegats per reconnectar amb la nostra història com a poble i que continuarà sent un dia per reivindicar la nostra andorranitat.

Bon Dia de Meritxell i visca Andorra!



M. I. Sr. Xavier Espot Zamora
Cap de Govern

Benvolgudes ciutadanes, benvolguts ciutadans,

El Dia de Meritxell és un dia de caràcter eminentment religiós, però també d'unió de tot el poble andorrà, un dia per mirar enrere amb gratitud i per reconèixer i agrair el camí recorregut per les generacions que ens han precedit, que han forjat les nostres arrels i que tant han fet per Andorra.

La celebració de la patrona també és sinònim de protecció i símbol d'identitat d'un país que, al llarg dels segles, ha sabut mantenir la sobirania, la cultura i els valors enmig d'un món en evolució constant; un món cada cop més divers, definit per aliances i interessos geopolíticament canviants, en àmbits tan rellevants com la transició energètica, la digitalització o la seguretat.

Cada 8 de setembre és especial; enguany arriba en un moment en què el nostre país continua avançant per diversificar l'economia, amb una visió innovadora i una estratègia integral per potenciar el desenvolupament, especialment en sectors punters. A la vegada, des de les institucions treballem per garantir la cohesió social i el benestar de totes les persones que viuen a Andorra. Però aquest esforç no seria possible sense cadascuna i cadascun de vosaltres: les famílies, els joves, la gent gran, els treballadors, els emprenedors o els professionals de tots els àmbits que, amb la vostra dedicació, feu créixer Andorra cada dia.

És amb aquesta voluntat que aquest darrer any hem fet passos decidits per garantir l'accés a l'habitatge a preu assequible, per continuar reforçant el nostre sistema sanitari i educatiu, per impulsar la digitalització –tant en el sector públic com el privat–, per preservar el nostre entorn natural –que és patrimoni i llegat per a les generacions futures–, per avançar amb l'Acord d'associació amb la Unió Europea i per consolidar la presència d'Andorra en l'àmbit internacional, deixant palès el nostre compromís amb el multilateralisme.

Hem demostrat que la centralitat política, el diàleg i la responsabilitat institucional són eines poderoses per avançar i assolir fites col·lectives. I ho hem fet amb la convicció que Andorra té la força, el talent i la voluntat per ser un referent en molts àmbits: des de la protecció del medi ambient fins a la promoció de la cultura, des del suport a les persones vulnerables fins a la projecció internacional del nostre país per acollir esdeveniments esportius d'alt nivell.

En temps de canvis i reptes i d'incerteses globals, el nostre país ha sabut mantenir la seva essència: un esperit de convivència, de respecte mutu i de voluntat de construcció col·lectiva.

El nostre país és fruit del compromís de cadascun de vosaltres: les dones i els homes que feu avançar Andorra amb esforç, responsabilitat i estima pel país. I un dia com el d'avui, celebrem amb felicitat la unió d'un poble pacífic i solidari. I ho fem quan de fons sonen de nou, després de més de cinc dècades, les campanes del Santuari Vell de Meritxell.

Us desitjo un molt bon Dia de Meritxell. Que sigui un dia de celebració, de retrobament i d'orgull compartit.



Telèfons 24 hores: 726 223 / 686 223

Concessionària Forn Crematori

noucamifuneraria@andorra.ad

Av. Copríncep de Gaulle, 19

AD700 Escaldes-Engordany

ExpoMAVID

16, 17 i 18 de Setembre 2025

STANLEY

Makita

DEWALT

FACOM

Husqvarna

SOUDAL

MIRKA

GRACO

BELLOTA

Kapriol

HH
workwear

ExpoMAVID



Husqvarna

José Llor

- Tallador

T 650 941

llorantelion@

Husqvarna

Husqvarna



Exhibició
d'escultures de fusta
amb
motoserra



Descomptes
fins al
50%



Sortejos
i
Regals



Càterring
Per a tots
els nostres
clients



FERRETERIA
MAVID

Carrer camp Bastida, 4 . AD500 Andorra la Vella . Tel. 74 10 10

ENTREVISTA AMB MOSSÈN RAMON

“EL CIMAL DE MERITXELL ESTÀ PER SOBRE DE PARTITS POLÍTICS I CREENCES”

FACUNDO SANTANA

Com cada any amb motiu de la celebració de Meritxell, fem arribar algunes preguntes a mossèn Ramon Rossell, de Canillo, que ens respon a la seva manera traspuant saviesa.

Cada vespre dieu bona nit als monitors d'AINA amb un pensament i una pregunta que responen per escrit i després llegeixen per als companys. No falta mai a cada torn la pregunta “què és Meritxell per a tu?”. Per a vós, mossèn, qui és la Mare de Déu de Meritxell?

És la meua font inesgotable de tendresa, on continuo bevent com ho feia a la falda de la meua mama. Gràcies a la tendresa em sento estimat i estimador. Em fa feliç. És la meua confident. Cada vespre abans de tancar les portes del santuari hi converso llargament. És com si fes ioga amb ella per la serenor d'esperit que em transmet. Ella em diu bona nit repetint les paraules que va dir als servidors de les noces de Canà de Galilea: “Fes el que Jesús et digui”. I me'n vaig a sopar amb els infants d'AINA.

Enguany no coincideix cap aniversari important... És el 152è de la declaració de Meritxell com a patrona i el 104è de la coronació.

Cada dia és un aniversari important de la Mare de Déu de Meritxell. Ella ens ajuda a construir petits cels enmig de les esclavituds de les ànsies de poder, d'afany d'èxits, d'avarícia i tants altres factors que alimenten el nostre ego. L'esperit acollidor de la noia de Natzeret ens ensenya que la vida, en totes les seves diverses manifestacions, tan sols pot desenvolupar-se i sostenir-se des de la relació humana. El mantra “cadascú per a ell” ens demana retornar a la saviesa de les relacions humanes, de fraternitat, de solidaritat, d'amistat. Retornar a la divisa de l'Andorra de sempre: *Virtus, Unita, Fortior*. La falda maternal de Meritxell fecunda la fortalesa, fruit de la unitat dins de la diversitat. Meritxell és clau al cor d'Andorra. El cim de Meritxell, casa pairal com cantem a l'Ave, està per sobre dels partits polítics, de les



“**És cada dia un aniversari important de la Mare de Déu, ella ens ajuda a construir petits cels enmig de les esclavituds**”

classes socials, de les creences, de les religions. El 152è aniversari del patronatge, el 104è de la coronació i el 8 de setembre són dates que ens recorden que cada dia hem de dir-nos que ens estimem per damunt de totes les coses. La monitora Alba escriu i diu amb

veu alta i ferma: “Per a mi, Meritxell és la constructora dels lligams, dels vincles d'Andorra”.

El primer diumenge de juliol va fer 59 anys que vau arribar amb vespa a Canillo per celebrar la primera missa a l'església parroquial de Sant Serni. En què ha canviat Canillo en aquests 59 anys?

És fàcil de dir-ho. Fa 59 anys, al cafè del poble, deien traïdor al país a qui venia un prat; avui, a qui no ven el prat en parcel·les. Recordo amb enyorament l'esperit familiar que hi havia entre tots els mossens de les valls d'Andorra. Mai no he pogut agrair prou com hagués volgut l'acolliment que em donaren mossèn Lluís d'Andorra, mossèn Armengol d'Encamp i mossèn Jaume de Sant Julià. Tots portaven més de trenta anys de rectors. No oblidó mossèn Roc d'Ordino i el meu antecessor a Canillo, mossèn Ventura, a qui visitava a casa de l'ermita de Meritxell cada diumenge a la tarda. Vaig rebre molts consells per aprendre a ser un bon rector de Canillo. La nostra conversa acabava amb

un Ave Maria al cambril de la Verge de Meritxell. Gràcies a cada un d'ells vaig aprendre la paraula que és la clau de la felicitat. Es diu “fidelitat”. Dono les gràcies als sis-cents veïns de la parròquia de Canillo per totes les atencions que tingueren envers els meus pares. Aquests 59 anys han estat un caminar sinodal, lent i agafat de la mà amb ells quan les tarteres em bloquejaven el camí. A cada un d'ells dec els cims on he pujat.

A vós us han premiat la fidelitat dels 60 anys que fareu l'estiu vinent a Canillo amb l'Orde de Carlemany.

L'Orde de Carlemany m'ha fet molt feliç perquè em fou lliurada a l'amfiteatre Rocdelquet d'AINA. Els testimonis i receptors de l'Orde de Carlemany foren els infants, els adolescents i joves de la casa, de la borda, de tamarros i de Caina, que a la vegada representaven els milers d'ainistes que AINA ha acollit des d'aquell estiu de 1976. Gràcies a la Mare de Déu de Meritxell i a tota la jovenalla d'Andorra, s'ha creat l'obra social, lúdica i pedagògica d'AINA. El llibre de memòries *Carta d'un*

GOIGS A NOSTRA SENYORA DE MERITXELL *Text anònim, 1874*

Prop les aigües del Valira que murmura a vostres
 peus, escolten del qui sospira les adolorides veus;
 belles flors i tendres plantes encatifen vostre altar.
 De Meritxell... Per lliurar-vos de la ganya d'infi-
 del perseguidor, per molt temps l'erma muntanya enco-
 britan ric tresor; mes el cel volgué mostrar-vos com un
 sol formós i clar. De Meritxell... Una seca gavar-
 rera que amagava tan gran bé, ans de vindre prima-
 vera verda fulla i flor tragué; puix sou Vós rosa
 divina de bellesa singular. De Meritxell... Els
 pobles veïns s'afanyen a venir-hi en processó, i a
 l'església us acompanyen amb fe viva i devoció; mes
 tantost la nit arriba, vos torneu al rogerar. De
 Meritxell... Vosra veu és com un cant de joia
 ifestiu, que aleu; des
 mar. De
 de Meri
 Foix
 a
 gobi
 l'her

capellà jubilat als amics l'he escrit per donar-los les gràcies a tots ells i a totes les institucions i totes les famílies que han cregut en els valors que es transmeten en l'educació del lleure. Tinc dues coses molt clares de la vida. Una, sol vas més de pressa però no arribes enlloc; i dos, he progressat més amb les crítiques, amb els bastons a les rodes que m'han posat que amb els elogis. Aquests els vull per als companys del cafè del poble, per als companys pescadors gràcies als quals he conegut els llacs i per a tota la llarguíssima família d'AINA.

I el llibre? Van bé les vendes? Quines crítiques n'heu rebut? Què us diuen familiars, companys i amics?

El miler de llibres que l'editorial Claret lliurà a AINA i a Meritxell s'han exhaurit. El llibre és una confessió pública a l'estil d'un dels meus llibres de la tauleta de nit, *Journal d'un curé de campagne*, de Georges Bernanos. Ha emocionat molts lectors. Una padrina d'Anserall pujà a AINA per dir-me "Gràcies per parlar del mossèn dels gitanos" que em va fer la primera comunió. I un company de curs fins als estudis de filosofia al seminari, que viu al nord d'Espanya, em tingué una hora al telèfon comentant els nostres anys al seminari de la Seu, mentre la dona el renyava per parlar tanta estona. Només el fet de reunir els ainistes d'aquests 49 anys de colònies a les presentacions a la sala del Consell General i a la llibreria Claret de Barcelona fan que hagi estat un encert vèncer la meva timidesa i fer la publicació. Però, sobretot, gràcies al cònsol Jordi Alcobé. El pròleg que ens dedica és la flor i nata del nostre llibre. Al setembre en farem la segona edició.

Què més ens teniu preparat?

Per a mi, la felicitat ja és caminar. El camí amb una mirada molt atenta ja

“

El fet de reunir els ainistes d'aquests 49 anys de colònies a les presentacions fa que hagi estat un encert vèncer la timidesa i publicar el llibre

m'assenyala el camí a seguir. L'any 1980 vaig escriure les pregàries de la visita a la Mare de Déu de Meritxell. La primera és: "Meritxell del silenci, ensenyeu-nos a escoltar". Escoltant, la Mare de Déu de Meritxell m'ha indicat el camí. L'estiu de 1975 un veí del Pas de la Casa em preguntà arran de l'accident d'un nen: "Qui cuida a l'estiu dels nens dels pares i mares que treballen durant l'estiu?". Vaig dir-li: un servidor. L'any 1976 estrenàvem el Casal Sant Serni amb les colònies populars de Canillo amb 38 infants, 22 dels quals eren del Pas de la Casa. L'arquitecte Ricard Bofill em deia: "Jo faig la casa de la Mare; tu fes la casa dels fills". L'Any Internacional del Nen, el 1979, és una bona oportunitat per posar la primera pedra d'AINA (Any Internacional del Nen d'Andorra), el dia 30 de setembre festa ornada amb una exposició de dibuixos de nens de tota França. Continuo escoltant... Encara que hi ha sorolls poderosos que no volen que escolti.



El dia que us van portar la medalla, un periodista us va demanar si teníeu planificat retirar-vos... Temeu què pot passar amb AINA i Meritxell quan vós falteu?

Quan era petit vaig veure una pel·lícula que es deia *Murieron con las botas puestas*. Aquest vull ser jo. Això no impedeix tenir un equip que continuï el camí. I aquest equip AINA el té. A la vida tots som necessaris però no imprescindibles. I els que vindran ho faran millor. L'important és que jo pugui dir "els 49 anys d'estimar els infants i joves, com diu Jesús a l'Evangeli, ningú ja no me'ls pot prendre".

Quin és el vostre desig per a Meritxell?

El nostre desig no pot ser altre que el del papa Francesc, que deia: "No hi ha cosa més trista que visitar un santuari i no trobar-hi ningú amb qui parlar". I com ens aconsellava el rector del monestir de Montserrat, J. M. Mayol, a la Trobada de Santuaris de Catalunya, les Illes i Andorra a Tortosa: "Que hi hagi a cada santuari algú que et saludi afectuosament, acompanyi el visitant i deixi que personalment prengui les decisions més saludables". He après dels vells canillencs la lliçó que un negoci de portes tancades no és



ESCOEM

INSTAL·LACIÓ I MANTENIMENT DE:

- Electricitat industrial i domèstica
- Comunicacions i xarxes
- Extintors

C/ de la Vena, 9 (bis) ■ AD200 ENCAMP ■ Tel. : (+376) 83 25 00 ■ Correu-e: escoem@escoem.ad ■ Web : escoem.ad

FACUNDO SANTANA



un negoci. Quan parlem d'espiritualitat, igualment. El santuari de Meritxell obre les portes tots els dies de l'any de les 9.00 fins a les 20.00 h. El donat, com diuen a les Illes, el Pep, obre cada matí i un servidor tanca cada captard.

“

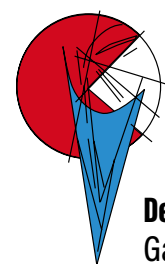
Un negoci de portes tancades no és un negoci. Quan parlem d'espiritualitat, igualment, i el santuari obre les portes tots els dies de l'any, de les 9 a les 20 h

I per a AINA?

Que prioritzi la qualitat educativa i no la quantitat d'infants i joves acollits. Que es valori com a gran tresor de la casa tenir l'església romànica de Sant Joan de Caselles amb el Crist Majestat en estuc i el retaule de l'any 1537 a cinc minuts de camí a un costat i el santuari de Meritxell a trenta minuts seguint el "museu itinerant" de Caselles, Santa Creu, Creu dels set braços, Prats, Creu de Meritxell, oratoris de la Mare de Déu i la casa de la mare i patrona d'Andorra. Allí als seus peus, ens dirà el camí a seguir: un terreny d'acampada amb un refugi per als tamarros i per als grups d'adolescents "febles" de tota Andorra durant el curs escolar.

Enguany serà el primer del nou copríncep episcopal... Què li demaneu a monsenyor Serrano Pentinat?

No soc ningú per donar consells. Prou feina tinc a casa meva. El bisbe de Palència, amb vuit mesos al càrrec, a la Trobada de Santuaris i de Confraries d'Espanya a Mèrida a finals de setembre ara fa un any ens deia: "Per ser un bon bisbe, cal parlar cada dia amb tres capellans de poble". Ho deia el bisbe i sabia per què ho deia. Un servidor en té prou escoltant els joves monitors i els companys de partida de botifarra.



**CRISTALLERIES
VALIRA SL**

Des de 1985

Gairebé 40 anys al vostre servei

- ✓ **FINESTRES D'ALUMINI I PVC**
- ✓ **TANCAMENT DE TERRASSES**
- ✓ **MAMPARES A MIDA**
- ✓ **BARANES D'ESCALA**
- ✓ **SEPARACIÓ DE DESPATXOS**

Av. de Salou s/n. Magatzem Cervós, núm. 21. Andorra la Vella
Tel.: 724 978 – 723 339 · e-mail: crisvalira@andorra.ad

www.cristalleriesvalira.com



MERITXELL. L'ESSÈNCIA D'UN POBLE

Meritxell és molt més que un nom. És una història que ens acompanya, una tradició que ens defineix i una diada que ens connecta.

Aquesta diada, les valls es vesteixen de festa, els pobles s'omplen de vida i les veus s'entrellacen entre records i futur. És el moment de caminar junts. De celebrar el que compartim i d'enfortir el que volem ser.

Visca Meritxell. Visca Andorra



Prevenir és assegurar-te

Informat al 890 300 o info@e-financera.com



**Financera
d'Assegurances**

LLEGENDES

DIFERENTS MAREDEDEUS TROBADES: MERITXELL, NÚRIA, QUERALT I CANÒLICH

KENT WANG



La marededeu de Núria.

JOSEP PALLARÈS



La marededeu de Queralt.

JOSEP MARIA VIÑOLAS ESTEVA



La marededeu de Canòlich.

Són diverses les marededeus trobades. Entre aquestes, tenen un lloc destacat les de Meritxell i Núria, que potser per la nostra geografia són les més conegudes, però també hi

ha les de Queralt i d'Urgell. Totes celebren el seu dia el 8 de setembre, el dia de les marededeus trobades. Ara bé, també n'hi ha que tenen dies especials, com la laurediana Canò-

lich, que celebra la seva diada el darrer dissabte de maig, o la moreneta Montserrat, que celebra el seu dia el 27 d'abril. En les pàgines següents trobaran

les llegendes de quatre de les marededeus trobades més properes a Andorra: Meritxell, Núria, Queralt i Canòlich. Deixarem per un altre dia la marededeu d'Urgell.

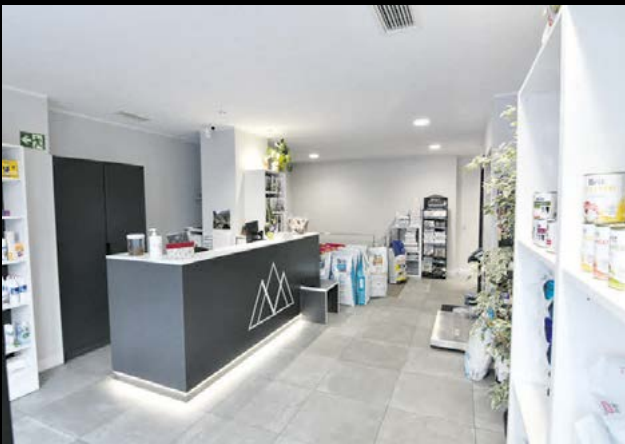


**VETS
FONTBLANCA**
Clínica Veterinària

Avda St Antoni 39, Edifici Acàcia Baixos
AD400 La Massana ANDORRA

Telèfon 840 810
Urgències 640810

Horaris:
dilluns a divendres:
9:30 -20:00
dissabtes: 10:00-13:00



LLEGENDA

L'APARICIÓ DE MERITXELL

Aquesta història comença un dia de Reis de fa molts i molts anys. Uns quants centenars d'anys enrere. Els habitants del poblet que avui coneixem amb el nom de Meritxell es dirigien a Canillo per assistir a la missa de tan assenyada diada. En passar pel lloc exacte on avui s'erigeix el santuari, van veure una gavernera que floria enmig de la neu. Estranyats de veure la planta tan ufano-sa enmig del fred i en el temps que era, s'hi van acostar. Quina va ser la seva sorpresa en trobar al peu de l'arbust la bonica imatge de Nostra Senyora.

Van baixar corrent cap a Canillo cridant el miracle. En arribar van explicar-ho tot al rector. No era mossèn Ramon, encara faltaven molts anys perquè arribés a aquestes valls. Llavors, amb tot el poble, van tornar cap a Meritxell per recollir la imatge i portar-la fins a Canillo. Així ho van fer, i en arribar de nou a Canillo la van col·locar a l'altar major de l'església i van prometre construir-li una bella església on aixoplugar-la.

L'endemà el bon sagristà canillenc, en obrir la porta de l'església, es va adonar que no estava com l'havien deixat la nit anterior. La marededeu havia desaparegut. "Sacrilegi, han robat la Verge!", va cridar el prevere. Tots els veïns de Canillo estaven esfereïts i es preguntaven com podia ser: qui voldria cometre tal delictes i per què?

Un viatger, que no coneixia la misteriosa aparició del dia anterior, va arribar a Canillo explicant que passant per Meritxell, venint d'Andorra la Vella, havia vist una imatge de la Verge al peu d'una gavernera florida enmig de la neu.

"Això deu ser que la Mare de Déu vol estar a Encamp", és la conclusió a la qual van arribar els presents que van escoltar la narració del viatger. I així ho van explicar als vilatans d'Encamp, que agraïts per la preferència mostrada per la Verge, van anar en processó a buscar-la, tot prometent bastir en el seu honor una bella església, tal com ja havien fet els canillencs el dia anterior.

Van deixar la marededeu dins l'esglé-



FACUNDO SANTANA

sia, però l'endemà havia tornat a desaparèixer. Van pujar a Meritxell i van trobar la Verge al peu de la gavernera florida i tot al voltant net de neu, malgrat la intensa nevada de la nit anterior. Els qui ho van veure cridaven el miracle.

Reunits els veïns d'Encamp i els de Canillo van decidir que era allà, a Meritxell, on la Verge volia estar. I allí van

construir-li una capella que avui ja és santuari i fins i tot el papa de Roma li ha atorgat el títol de basílica menor.

La gavernera va continuar florida aquell hivern, i cada any torna a florir, com floreix cada any la devoció dels andorrans que, agraïts dels favors que els ha dispensat la Verge de Meritxell, l'han nomenada patrona de les Valls.



LLEGENDA

J. MARCH



NÚRIA, LA FERTILITAT AMAGADA A LA PARET

Segons explica la tradició, sant Gil, nascut a Atenes i nomenat bisbe de Nîmes, va esculpir la imatge de la Mare de Déu quan feia vida d'ermità a Núria entre els anys 700 i 703. L'home feia sonar la campana per convocar els pastors de l'entorn, que evangelitzava davant la creu que ell mateix havia esculpit tot donant-los el menjar que cuinava en una gran olla de coure. Arran d'una persecució religiosa, sant Gil va haver de fugir per sempre, però abans va amagar la creu, la campana i l'olla.

L'any 1072, un home anomenat Amadeu va arribar a la vall des de Dalmàcia a la recerca d'unes relíquies de Maria després que un àngel se li aparegués en somnis i li demanés de construir una capella a prop d'una pedra blanca i buscar els objectes de sant Gil.

Uns pastors que coneixien la tradició de l'ermità el van ajudar a aixecar una modesta capella, però els objectes no es van trobar. Va ser l'any 1079, absent ja Amadeu, que un brau va colpejar una paret de la capella, i va descobrir la imatge de la Verge juntament amb la creu, la campana i l'olla.

Segons el folklorista Joan Amades, la pedra blanca de què parlava l'àngel a Amadeu podria ser un megàlit o un menhir que antigament hi havia a la vall. Les creences populars precristianes afirmaven que les dones que hi fregaven el seu cos tenien assegurada la fertilitat. La tradició diu que la creu d'en Riba va substituir la pedra, coneguda com de sant Gil, i que va passar a fer les funcions d'altar a la capella dedicada al sant. La gran afluència de parelles sense descendència va obligar a protegir la pedra amb un tancat i va ser quan va néixer el costum de ficar el cap a l'olla i tocar la campana de sant Gil, costum que es manté fins als nostres dies. És tradició que quan algú demana a la Mare de Déu de Núria el desig de tenir un fill, si aquest es concedeix i és nen, se l'ha de batejar amb el nom de Gil, i si és nena, de Núria.





 pepmontala@icloud.com
 698 685

LLEGENDA

EL BOU I LA MARE DE DÉU DE QUERALT DE BERGA

Explica la llegenda que un bover de la masia de Vilaformiu estava pasturant els bous per les solanes de Camp Maurí i vessants de Queralt quan de sobte un dels animals va deixar el ramat i es va enfilar apressadament fins a la meitat de la cinglera de Castell Berguedà. El pastor hi va córrer darrere per fer-lo tornar al ramat, però quan va arribar al lloc on l'animal havia parat va tenir la gran sorpresa de veure que el bou s'havia agenollat davant d'una petita imatge de la Mare de Déu, mig amagada en un esquei, al costat un cirerer florit miraculosament fora de temps.

El devot pastor es va agenollar i va agafar la imatge. Se la va guardar al sarró i saltant d'alegria va tornar cap

a Vilaformiu per ensenyar la troballa als senyors. Davant de tots els de la casa va obrir el sarró, però la imatge no hi era. El pastor no va perdre l'esperança i l'endemà va tornar a pujar a la cinglera. I allà tornà a trobar la imatge, al mateix lloc. La va tornar a agafar i aquest cop va lligar bé el sarró. Arribant a Vilaformiu, va obrir de nou el sarró i de nou la imatge havia desaparegut. Així que l'endemà es va fer acompanyar pels amos i d'altra gent de la masia. En arribar al lloc, tots van poder comprovar admirats que

El bou s'havia agenollat davant d'una petita imatge de la Mare de Déu

el pastor no els havia enganyat. Van entendre que la Mare de Déu volia ser venerada justament en aquell lloc i li van construir una capella on avui hi ha precisament la cova de Santa Helena.

Hi veuen algun paral·lelisme amb la llegenda de la nostra Meritxell?



ALGUNSGOIGS

8 de setembre 2025



Feliç dia de Meritxell

Grup

LLEGENDA

L'OCELL MERAVELLÓS DE CANÒLICH

Explica la llegenda que la imatge de la Mare de Déu de Canòlich va ser amagada, en temps d'invasió musulmana, per evitar-ne la profanació. Va passar el temps i la va trobar un dia d'estiu del 1223 un home de cal Pere de Bixessarri, que en pujar les vaques als cortals es va adonar de la presència d'un ocell meravellós que s'aturava dalt d'una penya. Encisat per la seva bellesa, l'home s'hi va apropar, i l'ocell es va deixar agafar tranquil·lament.

El pastor el va dur a casa, però l'ocell se'n va escapar. Va tornar a trobar l'ocell al capdamunt de la mateixa penya. I la història es va repetir durant alguns dies, fins que Pere va endevinar que l'au anunciava alguna cosa, assenyalava algun tresor. Per això el pastor es va fer acompanyar per altres homes del poble i tots convinguts van resseguir meticulosament el lloc fins que van trobar la verge. O potser va ser una vaca que va anar a péixer en un tou d'herba gemada sota el fabulós ocell, i en desprendre's de l'herba



per la mossegada va aparèixer, resplendent en el bressol, la marededeu.

Llavors la gent del poble va baixar la talla en processó fins al fons de la vall, on van començar la construcció d'un santuari per a la miraculosa verge. Però tanta paret com aixecaven de dia, durant la nit s'enrunava sense que se sabés com.

**L'ocell apareixia
cada cop damunt
d'una penya, sota
la qual es va trobar
la verge**

Després de perseverar durant dies sense aconseguir avançar en l'edificació, un dia van veure que a dalt de les bordes havia caigut una bona nevada, malgrat ser ple estiu, i tota la muntanya era blanca excepte el planell on havia aparegut la verge. Llavors van entendre que era allà dalt que la Mare de Déu volia romandre, on volia que li bastessin la capella. I així ho van fer.



8 de setembre
Dia de Meritxell



CONSELL GENERAL
PRINCIPAT D'ANDORRA

EL CONSELL OBERT ES TRASLLADA A MERITXELL DURANT L'ESTIU

Les activitats del Consell Obert s'han traslladat durant aquest estiu a Meritxell perquè els infants que participen en les colònies d'AINA poguessin fer el taller *Soc conseller, soc consellera* a la sala del Consell General situada al santuari. En concret, els tallers s'han fet durant els tres torns de colònies, com ja es va fer l'any passat.

En el primer dels tallers, que es va celebrar el 2 de juliol, els infants d'entre 9 i 11 anys van participar en el taller *Soc conseller, soc consellera*, mentre que els més petits van poder visitar l'hemicycle del Consell General al santuari de Meritxell i posteriorment van dibuixar la medalla de conseller.

Aquests tallers tenen per objectiu que els infants coneguin el funcionament i la composició del parlament de manera lúdica. Així, els infants trien els síndics generals i els portaveus del seu grup parlamentari que seran els encarregats d'exposar, davant tots els companys, les propostions de llei que prèviament haurà treballat per separat cada grup.

Que es posin cartells perquè la gent llenci la brossa a les papere-res, multar qui tiri les coses a terra i que Andorra sigui un parc natural van ser les propostions que van aprovar els infants de fins a 9 anys que van prendre part en un dels tallers de l'estiu del 2024. Els més grans van proposar aquell dia llui-



CONSELL GENERAL

Ainistes participant en el taller "Soc conseller, soc consellera", celebrat a la sala del Consell General al santuari de Meritxell.

tar contra el canvi climàtic apostant per reciclar i no contaminar, també reduint els plàstics d'un sol ús i amb multes per a qui no ho compleixi; que només hi hagi un cotxe per família i que es pugui fer servir només en dies alterns en funció de si la matrícula és senar o parell i els diumenges ningú el pugui fer servir, i crear més serveis de neteja i replantar arbres per gaudir de més paisatge i neteja. I una última, fora de l'ordre del dia, que es va colar després de saber que la seu del Consell General a Meritxell "només" es feia servir un cop l'any i va ser aprovada també pels síndics generals, Carles

Ensenyat i Sandra Codina: no construir llocs que no es facin servir, ja que suposen un malbaratament de recursos important. Lligat a l'ús d'aquesta sala, Codina va expressar la satisfacció de poder obrir-la per fer els tallers amb els joves ainistes, una iniciativa que té vocació de continuïtat de cara als pròxims anys i així també se li dona un ús més enllà de la recuperada sessió parlamentària del Dia de Meritxell.

Les propostions eren "molt bones i les hauria votat totes", va assegurar Ensenyat als joves consellers per un dia, tot afirmant que tant a ell com a la subsíndica els havia fet

"molt i molt feliços" veure que es preocupen pel medi ambient, ja que alguns "voldreu fer política" i la idea de fer que el país sigui millor "és un valor que cal conservar sempre", ja que és "a la base del futur de tots nosaltres".

Per a mossèn Ramon, el taller és una excusa per explicar les institucions del país als menuts. Explica com sempre des del Consell General es va demanar que Meritxell fos la patrona d'Andorra i defensa que "és coneixent el país que l'estimem" i que el parlament "és la mà del país", de la mateixa manera que a AINA ho són els monitors i a casa els pares.



TOT BOSCOS
ENERGIA VERDA

TREBALLS FORESTALS
NETEJA DE PARCEL·LES
TALA D'ARBRES EN PERILL
VENDA DE LLENYA,
CARBÓ I PELLET

Tel. 815 349 328 965

Prepara't per l'hivern, te la portem a casa!

OFERTA 1 m³ LLENYA 130,00 € **ESTOC DE 500 Tn DE LLENYA SECA**

CARBÓ MARABÚ 100% EN SACS DE 3 kg-10 kg-15 kg. PREU IMMILLORABLE

FELIÇ DIA DE MERITXELL

VIA MODA
ANDORRA



CANTS

GOIGS A LA MARE DE DÉU DE MERITXELL

Puix aquí, divina planta,
volguéreu, tendra, brotar:
De Meritxell Verge santa,
vulgueu-nos sempre ajudar.

Prop les aigües del Valira
que murmura als vostres peus,
escolteu del qui sospira
les adolorides veus.
Belles flors i tendres plantes
encatifen vostre altar.

Per lliurar-vos de la ira
d'infidel perseguidor,
per molt temps l'erma muntanya
encobrí tan ric tresor.
Mes el cel volgué mostrar-vos
com un sol formós i clar.

Una seca gavarrera
que amagava tan gran bé,
abans de ser primavera
verda fulla i flor tragué.
Puix vós sou rosa divina
de bellesa singular.

Els pobles veïns s'afanyen
a venir-hi en processió
i a l'església us acompanyen
amb fe viva i devoció.
Mes tantost la nit arriba,
vós torneu al roserar.

Vostra voluntat sagrada
clarament manifesteu
quan, enmig d'una nevada,
vostre tron assenyaleu.
Des d'aquí tostamps volíeu
gràcies sens fi dispensar.

Beneït sigui tothora
el dolç nom de Meritxell
pel romeu, que aquí us implora,
dels comtats de Foix i Urgell.
De la Conca i la Cerdanya
us venen a visitar.

Ja des de l'Edat Mitjana
per les Valls sempre vetlleu,
i vós, Reina sobirana,
la fe d'Andorra gardeu.
El verí de l'heretgia
mai no hi pogué penetrar.

Si ens amenaçaven guerres
com un terrible flagell,
defenseu aqueixes terres
amb el vostre sant mantell,
i amb miracles prodigiosos
l'enemic feu recular.

Vós oïu el qui en les penes
busca aquí el consol perdut;
el malalt sent a les venes
renéixer vida i salut.
Quan del cel la pluja ens manca,
aviat la feu baixar.

GOIGS A LA MARE DE DÉU DE MERITXELL
PATRONA DEL PRINCIPAT D'ANDORRA
(Bisbat d'Urgell)
Se'n celebra la diada el 8 de setembre

*Puix aquí, divina planta, / volguéreu, tendra, brotar:
De Meritxell Verge santa, / vulgueu-nos sempre ajudar.*

Prop les aigües del Valira
que murmura als vostres peus,
escolteu del qui sospira
les adolorides veus.
Belles flors i tendres plantes
encatifen vostre altar:
De Meritxell...

Per lliurar-vos de la ira
d'infidel perseguidor,
per molt temps l'erma muntanya
encobrí tan ric tresor.
Mes el cel volgué mostrar-vos
com un sol formós i clar:
De Meritxell...

Una seca gavarrera
que amagava tan gran bé,
abans de ser primavera
verda fulla i flor tragué.
Puix vós sou rosa divina
de bellesa singular:
De Meritxell...

Els pobles veïns s'afanyen
a venir-hi en processó
i a l'església us acompanyen
amb fe viva i devoció.
Mes tantost la nit arriba,
vós torneu al roserar:
De Meritxell...

Vostra voluntat sagrada
clarament manifesteu
quan, enmig d'una nevada,
vostre tron assenyaleu.
Des d'aquí tostamps volíeu
gràcies sens fi dispensar:
De Meritxell...

Beneït sigui tothora
el dolç nom de Meritxell
pel romeu, que aquí us implora,
dels comtats de Foix i Urgell.
De la Conca i la Cerdanya
us venen a visitar:
De Meritxell...

Ja des de l'Edat Mitjana
per les Valls sempre vetlleu,
i vós, Reina sobirana,
la fe d'Andorra gardeu.
El verí de l'heretgia
mai no hi pogué penetrar:
De Meritxell...

Si ens amenaçaven guerres
com un terrible flagell,
defenseu aqueixes terres
amb el vostre sant mantell,
i amb miracles prodigiosos
l'enemic feu recular:
De Meritxell...

Vós oïu el qui en les penes
busca aquí el consol perdut;
el malalt sent a les venes
renéixer vida i salut.
Quan del cel la pluja ens manca,
aviat la feu baixar:
De Meritxell...

Per patrona us aclama
el Consell amb gran amor,
i entusiasmat proclama
que d'Andorra sou tresor.
Les Parròquies andorranes
vós, Reina, vulgueu guardar:
De Meritxell...

Com a reina us coronaren
tots els pobles andorrans;
devotíssims col·locaren
or i argent en vostres mans.
Diadema molt preuada
per vós van encomanar:
De Meritxell...

Amb vostra mà poderosa
gardeu-nos de tot perill
i porteu-nos amorosa
al vostre santíssim Fill.
Coronats d'eterna glòria
dalt al cel puguem cantar:
De Meritxell...

*Puix vostra bondat és tanta, / que us digneu aquí habitar:
De Meritxell Verge santa, / vulgueu-nos sempre ajudar.*

Lletra: anònima (1874) - Música: anònima popular - Dibuix i orla: Sergi Mas.

Tornada:
Puix a-quí, di-vi-na plan-ta, vol-gué-reu ten-dre bro-tar: De Me-rit-xell Ver-ge
san-ta, vul-lau-nos sem-pre ju-dar. Prop les ai-gües del Va-li-rà que mur-mu-ra-vo-s-tres peus,
es-col-teu del que sus-pi-ra les a-do-lo-vi-des veus; be-lles flors i ten-dres plan-tes en-ca-ti-fen vos-tre al-tar.

V. Pregueu per nosaltres, santa Mare de Déu. R. Perquè siguem dignes de les promeses de Crist.

PREGUEM. Concediu, Senyor, als vostres servents el do de la gràcia divina; i ja que la maternitat de la Verge Maria fou per a nosaltres l'inici de la salvació, que la festa de la seva Nativitat ens porti un augment de pau.
Per Crist Senyor nostre. - R. Amén.

Dip. legal B. 19.236-1991
PRIMERA EDICIÓ 1991
Altés, S.L., Barcelona

Per patrona us aclama
el Consell amb gran amor,
i entusiasmat proclama
que d'Andorra sou tresor.
Les Parròquies andorranes
vós, Reina, vulgueu guardar.

Com a reina us coronaren
tots els pobles andorrans;
devotíssims col·locaren
or i argent en vostres mans.
Diadema molt preuada
per vós van encomanar.

Amb vostra mà poderosa
gardeu-nos de tot perill
i porteu-nos amorosa
al vostre santíssim Fill.
Coronats d'eterna glòria
dalt al cel puguem cantar.

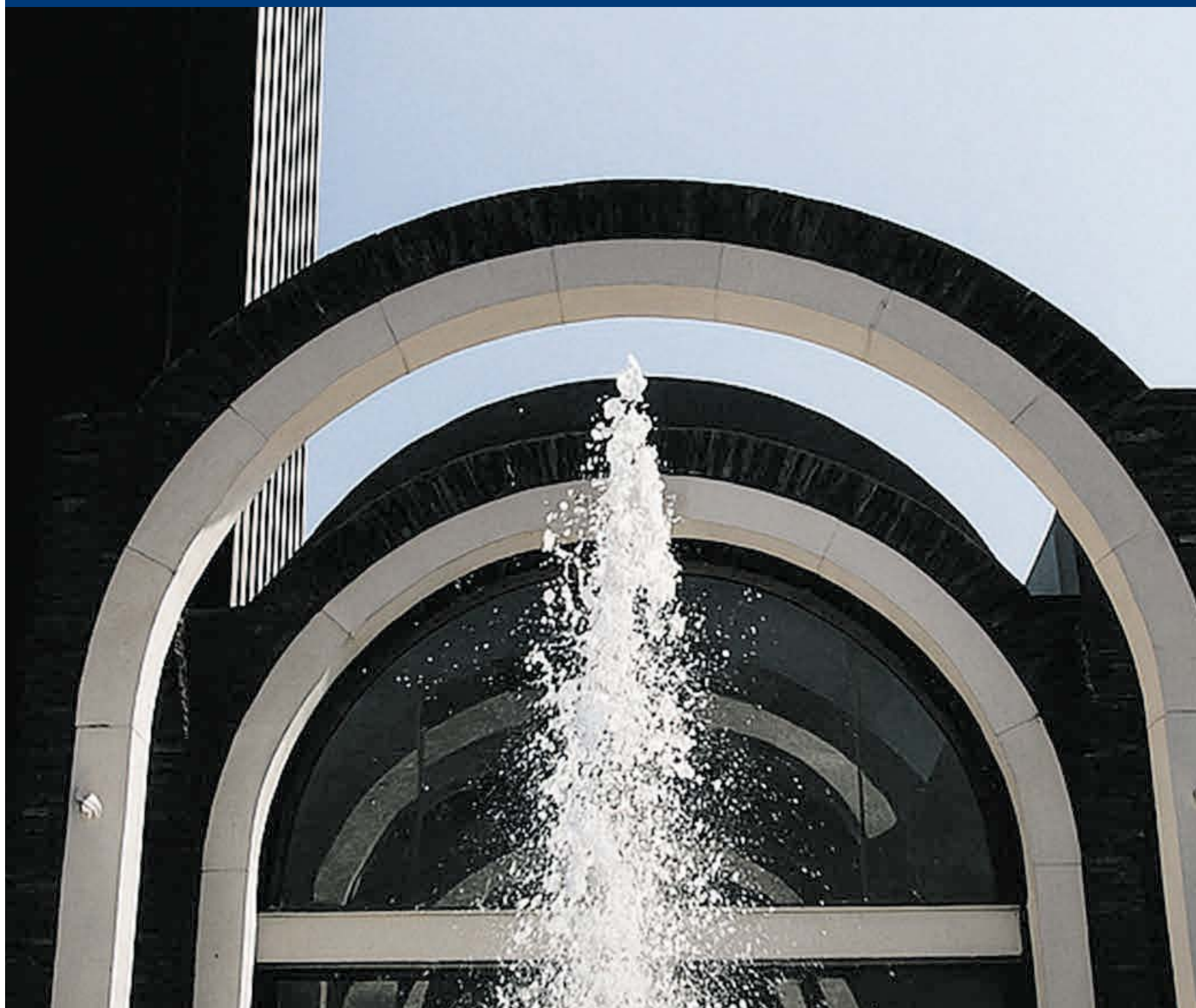
Puix vostra bondat és tanta,
que us digneu aquí habitar:
De Meritxell Verge santa,
vulgueu-nos sempre ajudar.

/ 8 de setembre

FELIÇ DIA DE MERITXELL

Us desitja Jcor

#SomJcor



LAMPISTERIA



SPA
WELLNESS



CALEFACCIÓ



ENERGIES
RENOVABLES



BANYS



CLIMATITZACIÓ



COL·LECTIVITATS

/ **Jcor**

UN MUSEU EN FORMA D'ITINERARI

FITXA

Nivell de dificultat: fàcil
Distància: 3,79 km
Desnivell: +60 m / -113 m
Durada: 0-3 hores
Etales: 1
Tipus de ruta: senderisme

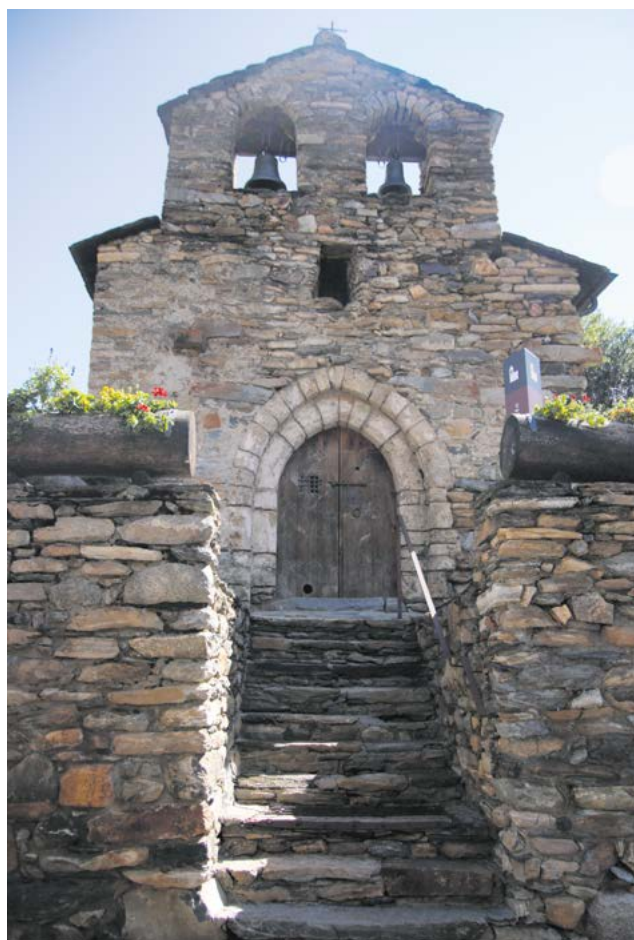
Demana mossèn Ramon que valoreu el “gran tresor” que té AINA en estar a trenta minuts del santuari de Meritxell seguint el que ell anomena “museu itinerant”, que també podríem qualificar com a itinerari museu. Aquest recorregut serveix per descobrir diferents elements del patrimoni cultural. Avui proposem agafar el camí des de Sant Miquel de Prats i arribar al santuari de Meritxell.

Es tracta d'un itinerari fàcil, perfecte per fer en família. Té una longitud de 3,79 km, amb molt poc desnivell. Aquesta ruta es pot recórrer en una passejada tranquil·la de poc més de 40 minuts. I el que la fa ideal és que al llarg de tot el trajecte hi ha punts d'aigua i llocs de descans.

Dèiem que el camí connecta l'església romànica de Sant Miquel de Prats, punt inicial de la ruta, i el santuari de Meritxell, patrona d'Andorra, a l'altre extrem del sender, encara que es pot començar al poble de Canillo, concretament a la capella de la Santa Creu. Aquesta església, que data del segle XIV, es va bastir seguint l'estil de les cases pairals andorranes de l'època i és el primer dels elements de patrimoni cultural que es pot contemplar.

El recorregut passa per un prat paral·lel a la carretera i segueix la senda senyalitzada amb marques vermelles fins arribar a un camp extens. Al camí trobareu la Creu dels set braços i, després, arribareu al poble de Prats.

En sortir de Prats, i passant per l'església romànica de Sant Miquel, veureu dos camins. El de l'esquerra us portarà al Roc de les Bruixes, un conjunt de gravats de l'edat del bronze i de l'edat mitjana que es van descobrir el 1962. Però per arribar a Meritxell heu de seguir el camí de la dreta, que és l'antic camí ral. L'església de Sant Miquel és bastida de manera rudimentària i amb materials humils, i manté l'essència de la tradi-



Algunes mostres del patrimoni que trobem pel camí de Canillo a Meritxell.

ció de les valls andorranes: nau rectangular amb murs robusts (1 metre de gruix) amb un absis semicircular al costat de llevant. Destaquen dos elements, l'arc de punta de pedra tosca a l'entrada i el campanar d'espadanya doble, amb arc de mig punt.

El conjunt va ser restaurat a principis dels anys 80.

Baixant pel camí podeu començar a veure el santuari i la creu de terme de Meritxell. Aquesta creu del segle XVI també és coneguda com la Creu de Carlemany, i era un punt de refe-

rència per a tots els pelegrins que viatjaven fins al santuari.

Seguint el camí trobareu dos oratoris que indiquen que heu arribat al final del recorregut: el santuari de Meritxell. El camí de tornada és pel mateix sender.



Redefinint el concepte de mobilitat urbana

A Doppelmayr fusionem tradició amb l'esperit d'innovació necessari per aportar solucions òptimes i millorar la qualitat de vida de les persones. Amb més de 25 anys de presència al Principat, volem seguir impulsant projectes i implementant junts aquestes decisions amb visió de futur.

Un any més, seguim al vostre costat i us desitgem un bon dia de Meritxell.

doppelmayr.com



VISITA

RECORREGUT RÀPID PEL SANTUARI

CLAUSTRE OBERT

El de llum, “perquè Meritxell és llum de migdia”. Alberga celebracions diverses i es reconeix pels seus arcs característics.

EL CAMPANAR

Torre de planta quadrada d'importantes dimensions, inspirat en els dels monestirs romànics catalans, amb les finestres allargades i estretes.

CLAUSTRE DELS MIRALLS

Més tancat i recollit, amb una font que el presideix. Des d'aquest es té accés a l'exposició *Bíblies del món* i també a la sala que el Consell General té al santuari.

COMÚ DE CANILLO



EL SANTUARI ANTIC

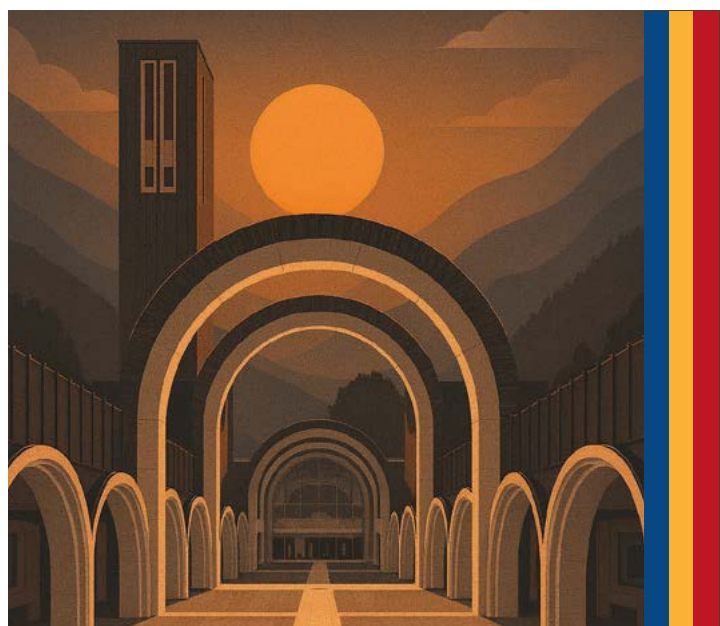
Amb l'incendi del 1972 es va descobrir que hi ha una església del segle XII amagada en l'estructura de la construcció del segle XVII. Va ser al voltant de l'any 1658 quan es va fer la nova església barroca que en gran part es correspon a l'actual: un edifici de nova planta, de dimensions més àmplies i en el qual es basteix un campanar d'espadanya de doble ull i un porxo al costat sud.

LA BASÍLICA

La nau té forma de creu grega distorsionada, amb un absis de planta quadrada. El camí ral que travessa el país de sud a nord passa per aquest absis i situa la Mare de Déu de Meritxell en el punt zero, al mig del país i de les dues naus. La coberta és de volta de canó.

LA MAREDEDEU

La marededeu de Meritxell, obra de Jaume Rossa, ocupa un lloc privilegiat al centre de les dues naus. Darrere s'hi troben les figures dels set sants patrons de les parròquies, obres totes de Sergi Mas.

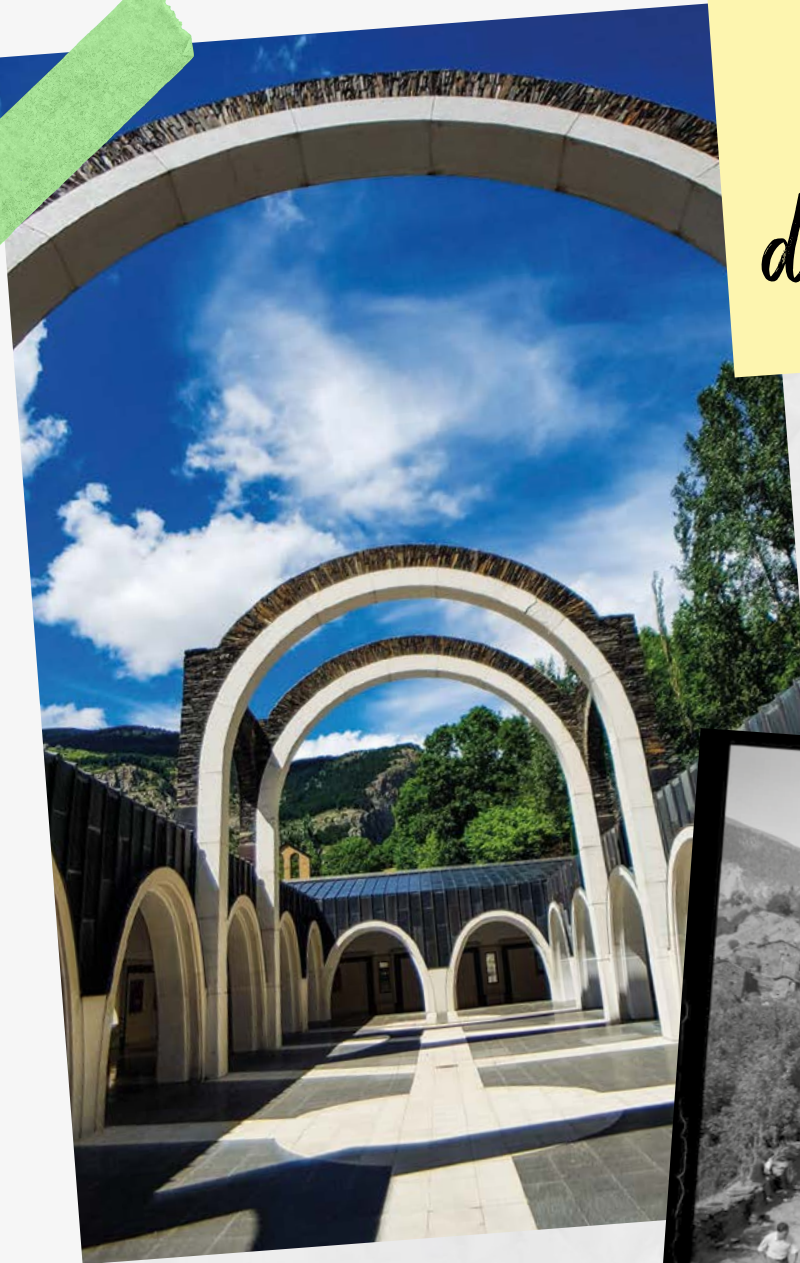


QUAN CAU EL SOL
RESTA LA LLUM DE
MERITXELL

DEMÒCRATES

Les nostres tradicions **Històries que compten**

*Bon dia
de Meritxell!*



*Puix aquí, divina planta,
volguéreu, tendra, brotar:
De Meritxell Verge Santa,
vulgueu-nos sempre ajudar.*



Autor: Francesc Pantebre/ANA - 08/09/1954

ESPECTACLE

LA MÚSICA DE HINDEMITH VERTEBRARÀ EL TRADICIONAL CONCERT DE MERITXELL

La música del compositor alemany Paul Hindemith serà protagonista del tradicional concert de Meritxell, que aplegarà les veus dels Petits Cantors i un conjunt instrumental de l'ONCA per interpretar un repertori que es presenta sota el títol *Construïm una ciutat*, una idea d'Albert Gumí. Serà el mateix dia 8 de setembre, al santuari canillenc, a partir de les sis de la tarda i amb entrada lliure. La solista Laura Garcia Olalla i la narradora Aina Sánchez, sota la direcció de Jordi Sabata, responsable musical del cor, completen aquest elenc musical.

Gumí, director artístic de la Fundació ONCA, explica que el concert estarà format per dues parts. La primera estarà protagonitzada per Garcia Olalla, que, acompanyada del pianista Nicolas Licciardi, interpretarà obres per a veu i piano; a la segona part, l'ONCA i el Cor dels Petits Cantors d'Andorra estrenaran al país la cantata infantil *Construïm una ciutat*, del compositor Paul Hindemith, una obra coral per a veus blanques i conjunt instrumental. "La peça, que s'escoltarà per primera vegada al país, tracta d'un grup d'infants que volen construir una ciutat ideal que estigui en harmonia amb el medi ambient", afegeix Gumí. Amb motiu d'aquesta estrena, el director artístic de la fundació n'ha fet el text del conte, l'adaptació de les cançons al català i la instrumentació per a un



UN concert previ de l'ONCA.

L'ONCA i els Petits Cantors s'uneixen per a l'espectacle que tindrà lloc al santuari i amb entrada lliure

grup instrumental *ad libitum*, amb cordes, vents i percussió. La narració de l'actriu andorrana Aina Sánchez farà de fil conductor.



Una actuació dels Petits Cantors al santuari.

F I T O s.l.

v i d r i e r

C/ Pobladó, 37. Naus Cortés. Local,3
AD500 Santa Coloma
Tel: (+376) 811 356 · Fax: 863 398
fito@andorra.ad

30 ANYS ENVIDRIANT ANDORRA

Us desitgem feliç dia de Meritxell



(+376) 73 73 73
cisa.ad
comercial@cisa.ad



(+376) 80 82 83
windsorandmeyers.com
info@windsorandmeyers.com

BENEDICCIÓ

NOVES VELLES CAMPANES

Les rèpliques de les que es van fer malbé en l'incendi de 1972 sonen exactament igual que les originals, "així que quan les escoltem estem escoltant un so que ve de finals del XIII o de principis del XIV", segons l'expert en campanes, Robert Lizarte, i es beneiran aquest proper diumenge 7 de setembre, quan també es tindrà l'oportunitat d'escoltar-les.

La vigília de Meritxell, el dia 7 de setembre a les 20.30 hores, es beneiran les noves campanes del santuari vell, que hi pengen des del mes de juliol passat. Es tracta de les rèpliques de les que hi havia abans que l'incendi del 1972 les malmetés. Les ha fabricat artesanalment –a mà, a partir del motlle que n'havia extret i amb el mètode tradicional de la cera perduda– el mestre campaner Abel Portilla al seu taller de la localitat càntabra de Gajano. Va trigar sis mesos a elaborar les rèpliques, dues còpies exactes de les originals, i això ha sigut possible gràcies a la col·laboració del Comú de Canillo i del ministeri de Cultura, que hi han aportat a mitges els 16.000 euros en què es va pressupostar l'operació. Els altres 12.000 euros corresponents a la instal·lació han anat a càrrec del ministeri.

La hissada de les campanes va tenir lloc el 14 de juliol i va ser possible enfilar-se a la bastida per veure *in situ* aquests dos magnífics i rars exemplars: mai més els podrem contemplar tan de la vora. El que sí que podrem en endavant és escoltar-ne el so. Diu Robert Lizarte, segurament qui més sap de campanes del país, que aquestes dues joies sonen exactament igual que les originals, "així que quan les escoltem estem escoltant un so que ve de finals del XIII o de principis del XIV", la datació aproximada que n'ha pogut determinar a partir de les formes,

"senzilles, estilitzades i del tipus anomenat esquilona, perquè recorren vagament les esquelles que es pengen al coll del bestiar".

Es tracta d'exemplars preciosos perquè entre el centenar de campanes que s'han conservat a les nostres esglésies són les úniques anteriors al segle XIV, juntament amb la de Sant Miquel de Prats, la de Sant Romà d'Auvinyà i la de Sant Joan d'Aixàs. La més antiga, la que du el nom de Gaude Virgo Immaculata, una cosa així com "Gaudeix Verge Immaculada" (?), per les inicials,

La Gaude Virgo Immaculata fa 73 cm d'alt i pesa 64 kg, i la Vox Domini Sonat fa 65 cm i pesa 53 kg

GVI, que incorpora en dues de les ametlles. És la més alta (73 centímetres) i la més pesada de les dues (64 quilos de bronze). La GVI que penja al santuari vell de Meritxell és en tot igual que la medieval, però el mestre campaner hi ha afegit un toc personal, dues inscripcions que diuen així: "És una rèplica de l'original del segle XIII-XIV" i "Abel Portilla Me Fecut", amb la seva firma



Les dues rèpliques penjant al santuari de Meritxell.



Les campanes originals, a la mostra 'Meritxell Memòria'.



Bon dia de
Meritxell



Ascensors Principat

Ctra. de la Creu Blanca · Xalet Els Ascolls
AD400 L'ALDOSA (Principat d'Andorra)
ascensors@ascensorsprincipat.com
Tel. 737 777 · Fax 838 038

PORTES D'ENTRADA
PORTES DE GARATGE
INSTAL·LACIÓ,
MANTENIMENT,
REPARACIÓ I REFORMA
D'ASCENSORS

SERVEI
24h
Avaries:
838 000

feliç dia
de Meritxell

 **Anyós Park**
The Mountain & Wellness Resort

feliç dia
de Meritxell

**UN DIA PER COMPARTIR I VIURE JUNTS.
AVUI TAMBÉ ESTEM OBERTS.**

feliç dia
de Meritxell

autògrafa. Aquestes mateixes inscripcions figuren també a la segona campana, batejada amb el nom de Vox Domini Sonat, “La veu de Déu ressona”, per la llegenda que du al cap o corona, just a sota del jou. És una mica més lleugera (53 quilos) i més petita (65 centímetres) que la GVI, i també una mica posterior, diu Lizarte, precisament per la inscripció de la corona i el tipus de lletra. Totes dues tenen, diu, un so “molt agut, molt medieval, difícilment reproduïble en una campana moderna. La Vox Domini Sonat sabem que sona exactament igual perquè n’hem pogut comparar el repic amb l’original, que es conserva intacta. La GVI és pura especulació perquè com que es va esquarterar no sabem com sonava, però raonablement podem esperar que soni de forma molt similar”. El so agut té una explicació: és l’ideal per a la ubicació de Meritxell, al mig de la vall, i un so més greu, adverteix Lizarte, generaria a l’hivern un risc cert d’allaus.

CAMPANES AMB ÀNIMA

Les de Meritxell figuren entre les més antigues del nostre parc de campanes, i en sobten també les dimensions més aviat discretes. Però

és clar que el més important no és en aquest cas la mida sinó el procés d’elaboració, rigorosament artesanal, i que fa que les dues campanes “tinguin ànima”, com diu molt gràficament Lizarte. Una altra de les particularitats és que la GVI i la Vox Domini Sonat són les primeres rèpliques del nostre parc de campanes. Dos detalls més: el batall de ferro, no de bronze, i en forma de pera que ha construït el mestre campaner seguint el saber fer medieval, i els ancoratges de cuir que asseguren la campana al jou. “Sí, de cuir, com es feia tradicionalment, i no t’hi amoïnïs que duraran més que tu i que jo”.

En qualsevol cas, com remarca la cap de Patrimoni, Cinta Pujal, “l’objectiu era conservar les campanes originals en condicions i al santuari. Amb les rèpliques, podem mantenir les originals ben resguardades però accessibles a Meritxell Memòria, i a la vegada escoltar-ne el so: un dos en un, perquè preservem d’un costat la memòria visual i de l’altre la memòria auditiva”.

Si volen comprovar com sona en la realitat tot el que precedeix, l’estrena oficial serà justament el diumenge 7 de setembre.



La Gaude Virgo Immaculata de prop.

GIMNÀS PRINCESA PARC

MOUNTAIN RESORT & SPA

EL TEU ESPAI ESPORTIU A ANDORRA, SENSE LLIGAMS

- ▶ SENSE MATRÍCULA
- ▶ SENSE PERMANÈNCIA
- ▶ PAGA NOMÉS QUAN ENTRENES

- ▶ POSA EN PAUSA LA QUOTA DURANT LES TEVES VACANCES
- ▶ AVANTATGES EXCLUSIUS PER A RESIDENTS

- ▶ FLEXIBILITAT
- ▶ ACCÉS IL·LIMITAT
- ▶ TRACTE PERSONALITZAT

FES-TE'N SOCI AVUI I TRANSFORMA CADA ENTRENAMENT EN UN PAS MÉS CAP AL TEU MILLOR JO!

PRINCESA PARC
MOUNTAIN RESORT & SPA

Més informació a www.hotelprincesaparc.com
Ctra. General · Arinsal · La Massana · ☎ +376 323 601

COMPANYIA INTERNACIONAL DEL BRILLANT



DIAMANTS I OR D'INVERSIÓ



EMPRESA MAJORISTA
LÍDER EN LA INVERSIÓ
D'OR FÍSIC A ANDORRA

*“Inverteix en Or,
Inverteix en el teu llegat,
Inverteix amb CIB.”*

Membre HRD (consell sup del diamant) Amberes. Col·legiat núm. 3139 Jorg



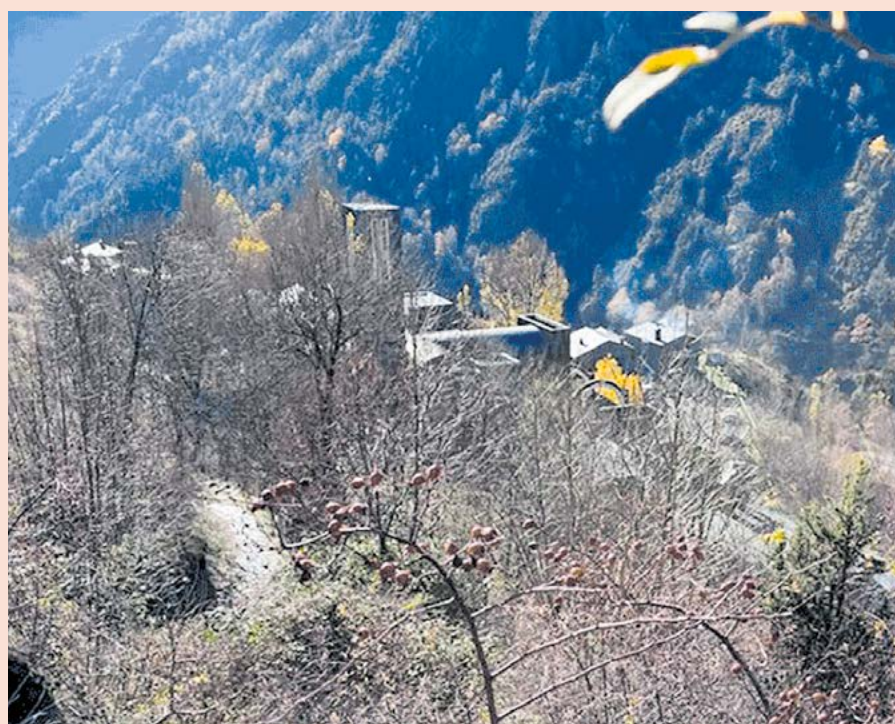
Una Companyia
amb experiència
des de l'any 1993
dirigida pel Gemmòleg
expert Manel Castillo



Avinguda Doctor Mitjavila, 17 – Planta Baixa · Andorra la Vella
T. +376 339 382 · macscib@gmail.com · www.companyiainternacionaldelbrillant.com



VIST I NO VIST



Meritxell, 1974: la primera pedra es va posar el 8 de setembre del 1974, i el nou santuari projectat per Ricardo Bofill es va inaugurar dos anys després.
Foto antiga: Fons Josep Moles Demunt - Arxiu Nacional (Arxiu ANA: 126-JMD_0001) (any 1974). Foto actual: Facundo Santana (2025)



Meritxell, 8 de setembre del 1964: rotllanes de sardanistes al prat del Rossell pel dia de la patrona, després de la missa d'autoritats. Al fons, el santuari vell, arrasat el 1972.
Foto antiga: Francesc Pantebre - Arxiu Nacional (Arxiu ANA: 2094-ftp_2055) (any 1968). Foto actual: Facundo Santana (2022-01-01)

assivorisa
assegurances vida



- Companyia andorrana
- Exclusivament assegurances vida-estalvi
- Un equip amb llarga experiència en la gestió d'estalvis
- Tracte personalitzat
- Més d'una dècada donant servei

c/ Prat de la Creu, 96, 2n 3a
AD500 Andorra la Vella
Tel.: 801 680 · assivorisa@andorra.ad
www.assivori.com

FELIÇ DIA DE MERITXELL

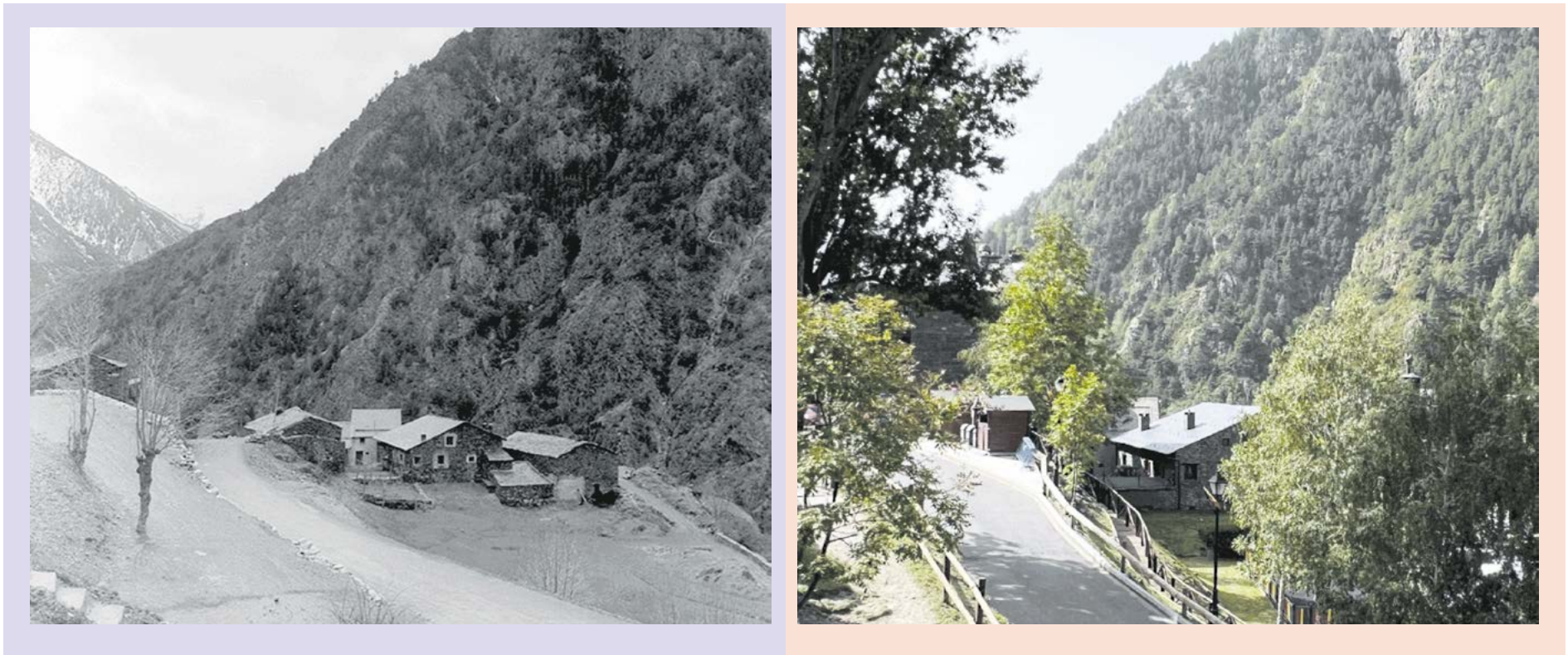
FENT PAÍS DES DE 1979



VIST I NO VIST



Meritxell, 8 de setembre del 1965: l'escena es repetia any rere any, amb la ballada de sardanes després de missa al prat de Rossell, avui convertit en aparcament.
Foto antiga: Francesc Pantebre - Arxiu Nacional (Arxiu ANA: 2095-ffp_2074) (any 1965). Foto actual: Facundo Santana (2022-01-01)



Meritxell, anys 50: can Sucarana, cal Rossell i les eres respectives. Al prat de Rossell, avui aparcament, s'hi ballaven sardanes el dia de la patrona fins a l'incendi del 1972.
Foto antiga: Fons Jean Ribière - Arxiu Nacional (Arxiu ANA: 2340-fjr_0014) (any 1950) Foto actual: Facundo Santana (2023-01-01)



Esmorzars de forquilla · Menú diari
Gran terrassa - Ambient familiar | Plaça dels Arinsols - ENCAMP - (+376) 834 393



Us desitja bon dia de Meritxell



NOVA
ACADEMY



NOVA
METÀL·LIC

Properes obertures



NOVA
GUIX
WWW.NOVA-GUIX.COM



NOVA
LUXURY

Marques internacionals

TINENT®

LEGATUS®



TENENTE'S®

LEGATUS
WEAR®



Av. Joan Martí, 73 · Local 2. RD200 Encamp

Tel.: 00376 815 971 · Mòbil: 00376 333 954

www.group-nova.com

SEGUEIX-NOS



GALERIA

LA CELEBRACIÓ DEL 2024



FOTOS: FACUNDO SANTANA

Assessorament

Fiscal
Laboral
Comptable
Mercantil
Financer



Gestió Administrativa

Tràmits
Permisos
Contractació
Gestió immobiliària
Treball



Feliç dia de Meritxell

+376 821 273

Avinguda del Fener, núm. 7, AD700 Escaldes-Engordany, Andorra gestoriagesta.com



US DESITGEM UN FELIÇ
DIA DE MERITXELL

TRANSPORT

BUS GRATUÏT PER PUJAR A MERITXELL

Com ja va sent habitual, aquells que vulguin anar al santuari de Meritxell el dia 8 tindran al seu abast un bus gratuït que farà el recorregut entre la carretera general i el santuari. Aquell dia només es podrà accedir al santuari amb aquest servei de transport públic o a peu, ja que l'aparcament es reserva a autoritats i als veïns del poble. Tal com constava publicat en un avís al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* (BOPA), aquest servei gratuït i continu estarà en funcionament entre les set del matí i les nou de la nit del dia 8 de setembre.

Els autobusos tindran parada a la cruïlla de la carretera d'accés al santuari i en un altre punt, conve-

nientment senyalitzat, situat a la cruïlla en direcció a Encamp, concretament a la zona de quatre carrils de Torrent Pregó.

Per arribar a buscar aquest servei de bus hi ha diferents opcions. Una és fer servir el servei de transport públic nacional. Tant la L3 com la L4 tenen parada a la rotonda de Meritxell. L'altra opció és pujar fins aquí amb vehicle particular. Normalment el dia de Meritxell s'habilita un carril de circulació de cada cantó com a aparcament.

Una altra manera d'arribar al santuari és caminant, fent la tradicional peregrinació, més curta o més llarga en funció del lloc de residència.



AILEI



FACUNDO SANTANA



FACUNDO SANTANA



El Pollastre Volador
Servei a domicili Tel.: 835 999

Av. Sant Antoni, 51 · AD400 La Massana

HORARI:

De dimarts a diumenge:
Matí de 10.30 a 16.00
Tarda de 18.30 a 23.00

SERVEI A DOMICILI:
De dimarts a diumenge
(CityXerpa)
de 20.30 a 22.30

Caps de setmana:
Migdia de 13.00 a 15.00
Nits de 20.30 a 22.30



Una història que ve de lluny.
Un futur que farem junts.
Feliç dia de Meritxell

L'energia que mou un país.

8/09/25 Meritxell

Els comuns de les set parròquies
us desitgen una bona festivit



COMÚ DE CANILLO



Comú d'Encamp
ANDORRA



Comú d'Ordino



COMÚ DE LA MASSANA



Comú d'Andorra la Vella



Comú de Sant Julià de Lòria
PRINCIPAT D'ANDORRA



Comú
d'Escaldes-Engordany